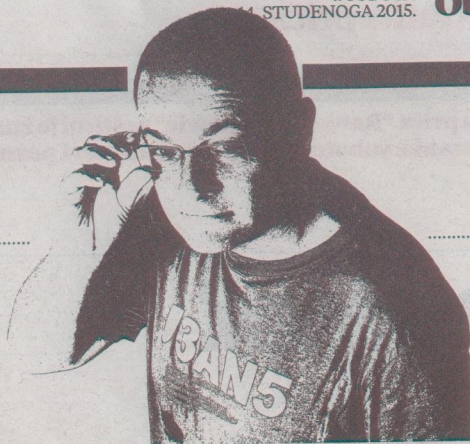

**Knjiga
na stolu**

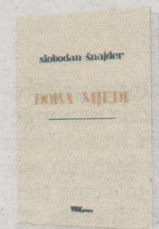
**DENIS
DERK**

“Doba mjedi”

Neobično topla literarna posveta svim roditeljima

D

rugi roman poznatog hrvatskog dramatičara Slobodana Šnajdera prigodno nazvan “Doba mjedi”, pojednostavljeno rečeno, kombinacija je ljubavno-ratnog romana u kojem nema sretnoga kraja. “Svi znaju da je u grobu najgore prvo jutro”. To je jedna od završnih rečenica u opsežnom Šnajderovu proznom djelu koje je iznimno pitko napisano, s tek povremenim kratkim odlascima u izmaštani životinjski alegorijski svijet.

**SLOBODAN
ŠNAJDER**
“Doba
mjedi”
/TIMpress,
225 kuna/

Tehnika romana s ključem

Šnajder se u “Doba mjedi” bavi vlastitom obitelji, pri čemu si je pomogao tehnikom romana s ključem. Dakle, ocu i majci promijenio je imena, baš kao i mnogim drugim likovima iz obitelji, ali očito je vrlo pomno, i to godinama, proučavao njihove životne puteve i stranputice. I sam tvrdi da je ovaj roman zapravo pisao cijeli život. A život Šnajderovih roditelja bio je rijetko bremenit i pun iskušenja. Otac, u stvarnom životu hrvatski književnik Đuro Šnajder, a u romanu Georg ili Duka Kempf, Nijemac je, folksdojčer, dakle podunavski Švabo čiji su preci još u vrijeme Marije Terezije došli do obala Dunava, u zemlju koju su kolokvijalno nazivali Transilvanijom. Za vrijeme Drugog svjetskog rata unovačen je u Waffen-SS i odlazi na poljsko ratište, gdje dezertira i nakon puno peripetija vraća se u rodni vinkovački kraj. Njemstvo, koje nije sam izabrao, itekako mu je odredilo sudbinu. Majka Vera, rimokatolkinja, preživjela je ustaške logore a bila je (i ostala) uvjerenjena komunistica. I dobro zbori lucidni Šnajder. Da su se Georg i Vera sreli u krivo vrijeme tih ratnih godina, lako su se mogli ustrijeliti jer su bili u uniformama i postrojima suprotstavljenih strana koje su se borile na život

**“Doba mjedi” roman
je o identitetu i
moralu u kojem se
autor ne razbacuje
faktografijom jer
nije pisao
monografiju**

i smrt. Tu su, naravno, i uvjetno rečeno sporedniji likovi, lijepa Židovka Sofija, Georgova velika i neostvarena ljubav koja je završila u rijeci Savi, ali i cijela plejada drugih likova iz multinacionalnog rata. Iz te povijesne zbrke koja je morala zbunjivati i samog dramatičara Šnajdera nastao je snažan roman u kojem se ljubavni i intimistički obiteljski motivi sukobljavaju s ratnima i povijesnima.

Nema razbacane faktografije

“Doba mjedi” nije prva knjiga koja govori o sudbinama hrvatskih i općenito podunavskih Nijemaca, ali ima posebnu težinu jer njome autor govori o vlastitim živim ranama i poravnava račune s vlastitim roditeljima i rođacima, baš kao i svaki drugi misleći čovjek. To je roman o identitetu i moralu u kojem se autor nije samo razbacivao faktografijom, jer nije pisao znanstvenu monografiju nego punokrvni roman kakvih u hrvatskoj književnosti nema puno. A zašto bi običnog čitatelja trebala zanimati sudbina obitelji jednog Slobodana Šnajdera, kojeg znamo kao oštrog polemičara, neupitnog ljevičara i kritičara hrvatske političke mitomanije. Pa upravo zato što je Šnajder od njih sagradio emotivne i uvjerljive književne likove koji od sada žive svojim literarnim životom i kao da su oslobođeni od tajni i nesporazuma. Autor im je udahnuo novi život, a vjerojatno i on lakše diše nakon što je demone prošlosti pustio na slobodu, oprao ih u Bosutu i Dunavu, izvjetrio ih u Poljskoj i Slovačkoj, poslao ih vremenoplovom u Njemačku s kraja 18. stoljeća i pokazao nam da se povijest zna jako okrutno šaliti sa ljudskim zbje govima koji već stoljećima lutaju ovim svijetom od zapada prema istoku i obratno. I u tom opisivanju ljudske težnje za boljim i sigurnijim životom, Šnajder je aktualniji nego ikad.